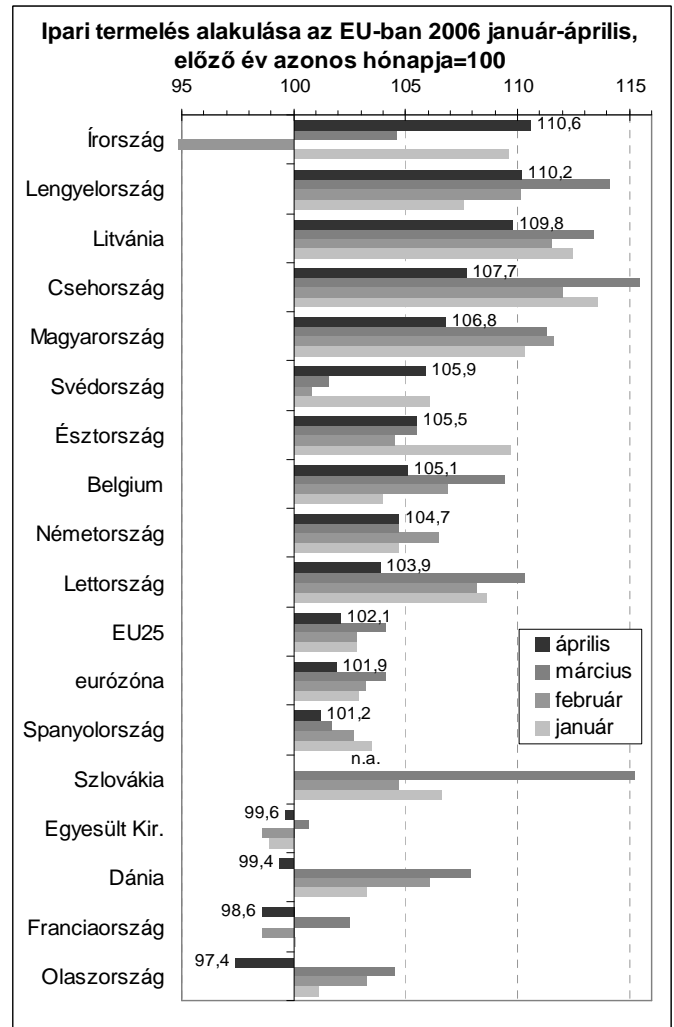

A magyar ipar teljesítménye és szerkezete továbbra is pozitívan értékelhető. A feldolgozóipar, és különösen a kivitelre termelő vállalkozások kilátásai – a nemzetközi környezetnek megfelelően - kedvezőek. Az IMF és az Európai Központi Bank egyaránt felfelé módosította tavaly őszi, az euróövezet gazdaságára vonatkozó növekedési előrejelzését, ami alapján a tavalyi 1,3%-os bővülés után 2006-ban az euróövezetben a gazdasági növekedés üteme a 2%-os szintet is meghaladhatja. A fellendülés tartósságát azonban némi bizonytalanság is övezi, ami többek között az Európai Központi Bank kamatemelési döntésével kapcsolatos aggodalmak erősödésében is tükröződik. A bizonytalanság forrását Németországban a visszafogott belföldi kereslet és a kormány által kilátásba helyezett áfa- és adóemelések jelentik. Igaz, a német kormánykoalíció abban egyetért, hogy mérsékelni kell a vállalkozások adóterheit. Bizonytalanság jellemzi a magyar gazdasági környezetet és várakozásokat is. Nem lehet szemet hunyni afelett, hogy jövőre összesen több mint 1000 milliárd forint körüli, a GDP 4,5%-át kitevő fiskális megszorításra kerülhet sor. Ezen belül az jelenthet gondot, hogy némely kilátásba helyezett, az üzleti élet rendjébe számottevően beavatkozó megszorító intézkedés (pl. eva szigorítás) megzavarhatja a gazdasági szereplők számításait, jelentős adminisztrációs többletterheket róhatnak a vállalkozókra és visszavethetik a kormány gazdaságpolitikai lépéseibe vetett bizalmat. A gazdaság jelentős húzóerejét továbbra is a dinamikus exportbővülés jelenti. Az építőipar a 2005. évi lendületes bővülést idén nem tudja megismételni. Az épületek építésnek csökkenésében elsősorban a lakásépítések mérséklődésének hatása érezhető, pozitív indikátorként említhető a szerződésállomány magas szintje.

Ipari termelés alakulása az EU-ban

2006. áprilisban az ipari termelés az eurózónában 1,9%-kal, az EU25-ben 2,1%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban, ami visszaesést jelent az év első három hónapjához képest. Az ipar teljesítménye áprilisban, az előző év azonos hónapjához viszonyítva Olaszországban és Franciaországban volt a leggyengébb, de visszaesés mutatkozott Dánia és az Egyesült Királyság ipari termelésében is. Magyarország ipara, az áprilisi lassulás ellenére még mindig a gyors ütemben bővülők közé sorolható. Ehhez hozzá kell tenni, hogy Csehország ipari termelése az év első négy hónapjában mindvégig gyorsabb ütemben bővült, és bár Szlovákiáról nem áll rendelkezésünkre áprilisi adat, a tendenciát tekintve a szlovák ipar kibocsátása is dinamikusan növekszik. A külpiacokra termelő magyar cégek számára megnyugtató, hogy hazánk legfontosabb kereskedelmi partnerországában, Németországban stabilan, 4-5% körüli ütemben bővül az ipari termelés. Ezt megerősítik a kedvező üzleti helyzetről és várakozásokról számot adó németországi konjunktúra felmérések. A müncheni ifo gazdaságkutató intézet konjunktúramutatója áprilisban többéves csúcsra emelkedett, iga z a májusi felmérésben kissé csillapodott az üzleti hangulat. A kedvező külpiaci környezetet némiképp beárnyékolja a forint utóbbi hetekben tapasztalt erőteljes gyengülése, és az árfolyam volatilitásának növekedése ami – miután export-termelésünk jelentős mértékben importra épül - hosszabb távon a kivitel jövedelmezőségére is kedvezőtlen hatást gyakorolhat. Egyelőre a magyar ipar, és különösen az exportőrök számára egyértelműen kedvező a nemzetközi környezet, az európai és a német feldolgozóipari új rendelések állománya az utóbbi hónapokban meredeken emelkedett.

Forintárfolyam, infláció és olajár

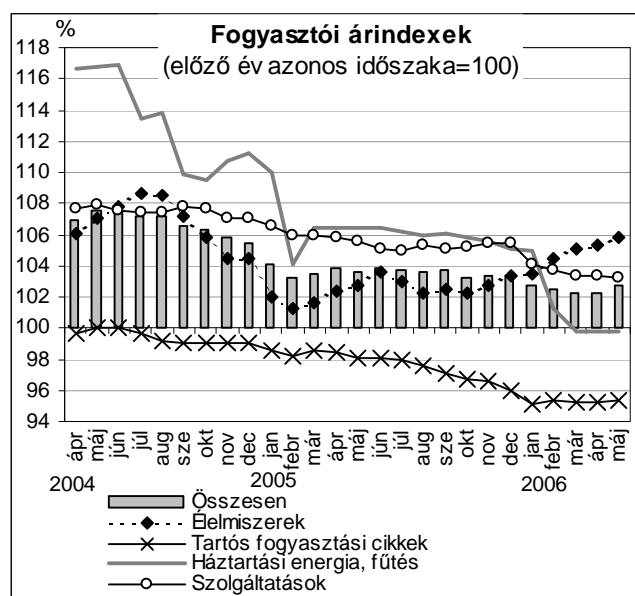
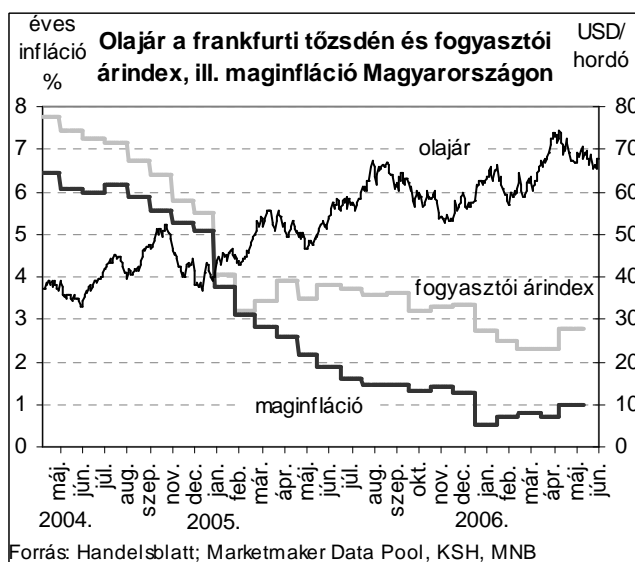
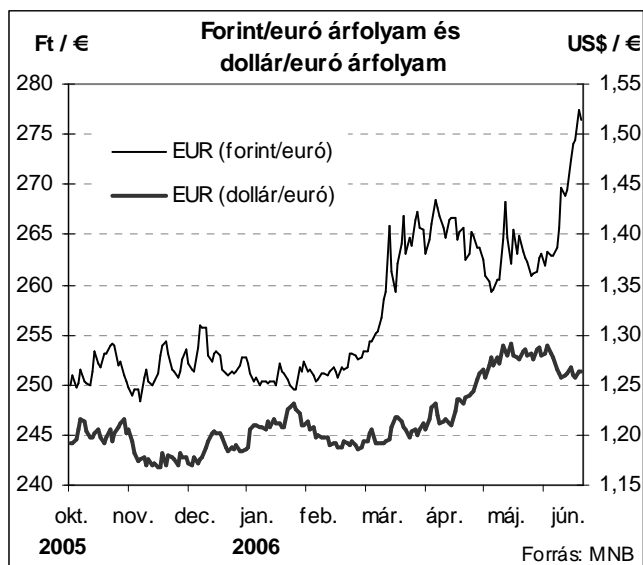
Az elmúlt hetekben ugrásszerűen, közel öt százalékkal gyengült a forint az euróval szemben, és az elmúlt fél évben számottevően növekedett az árfolyam változékonysága. A Magyar Nemzeti Bank májusi inflációs jelentése szerint, a korábbi, egyértelműen dezinflációs tényezők fokozatosan vesztenek jelentőségükből, a legtöbb tényező az infláció emelkedésének irányába mutat, melyek hatására az infláció valószínűleg 3 százalék fölé emelkedhet. Hosszabb távon azonban az inflációs és a dezinflációs tendenciák kiegyensúlyozódhatnak, és az áremelkedés üteme 3% körül stabilizálódhat, de az ezzel kapcsolatos bizonytalanság jelentős, ami nagymértékben a megvalósuló fiskális kiigazítás szerkezetéhez fűződik. Az elemzők az európai importált inflációs nyomás emelkedésére számítanak, ami a magas oljára, a korábbiaknál gyengébb forint-árfolyammal, és az élénkebb piaci verseny hatásának kufatásával a külkereskedelemben kerülő termékek inflációjának emelkedését okozhatja. Érezhető, hogy a Jegybank egyelőre igyekszik tartani az eddig követett inflációs pályát (erre utal a júniusi 25 bázispontos alapkamat-emelés), miközben az is érzékelhető, hogy az árfolyam ingadozás növekedése, és a forint-gyengülés begyűrűzése a fogyasztói árindexbe – különösen hosszabb távon – megnöveli az inflációs kockázatokat.

Fogyasztói árak

2006. májusban az egy évvel korábbi szinthez képest 2,8%-kal növekedtek a fogyasztói árak, az első öt hónapban pedig átlagosan 2,5%-kal voltak magasabbak. 2005. májushoz viszonyítva, az élelmiszerek árai az átlagnál nagyobb mértékben, 5,8%-kal emelkedtek, amin belül azonban jelentős szóródás figyelhető meg. A tartós fogyasztási cikkekért átlagosan 4,6%-kal, a ruházati cikkekért 1,5%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint 2005. májusban. A szolgáltatások átlagot meghaladó, 3,2%-os áremelkedésén belül a helyi tömegközlekedés 12,5%-os, a személyszállítás 6,2%-kal, a csatornadíj 5,1%-kal, a vízdíj 4,5%-kal drágult. Továbbra is folytatódott a teljes fogyasztói ár-index és a maginfláció közötti érdemi elnyílás, melyet a feldolgozatlan élelmiszer- és benzinárak számottevő emelkedése okozott.

Ipar

Az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 2006. áprilisában, munkanap-hatástól megtisztítva 6,8%-kal nőtt. Ezzel áprilisban enyhén mérséklődött a növekedés üteme, ami elsősorban a lassúbb exportbővülésre, és a 2005. áprilisi viszonylag magas bázisra vezethető vissza. Az ipari termelés volumene az év első négy hónapjában 9,9%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában, ezen belül az ipari export 14,5%-kal volt magasabb az előző év azonos időszakánál, áprilisban pedig 5,1%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet.

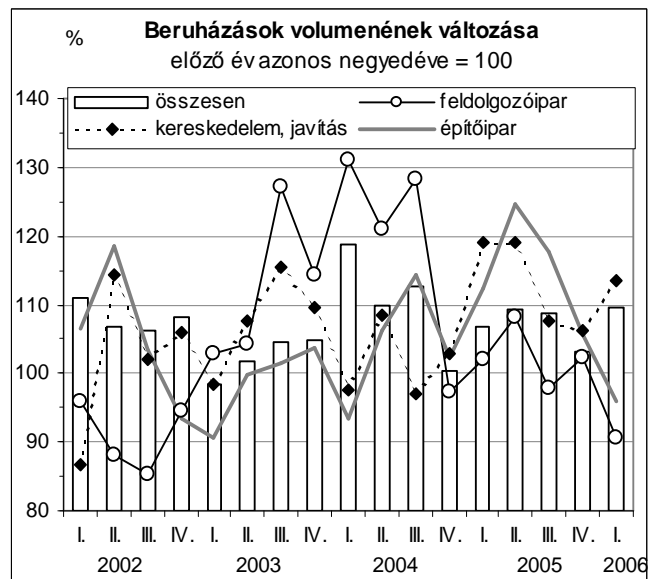
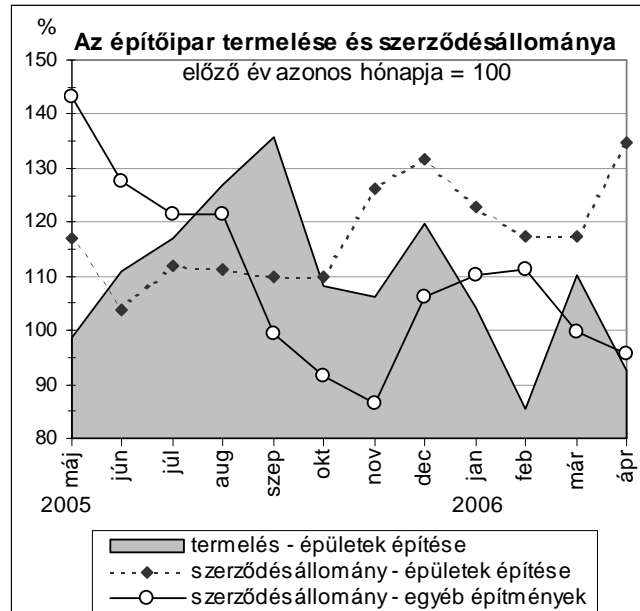
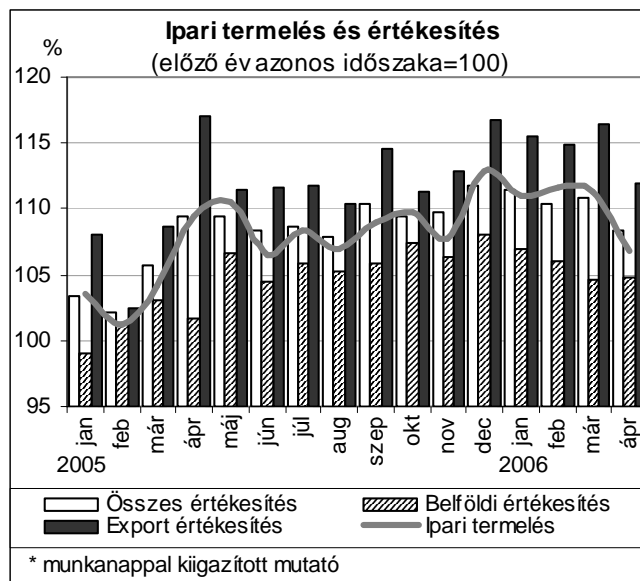
Az év negyedik hónapjában a feldolgozóipar legnagyobb exporttöréneke számítógépes villamos gép, műszer gyártásának exportvolumene 8,3%-kal bővült. A feldolgozóipari export másik meghatározó alága, a járműgyártás ennél még dinamikusabban, 11,1%-kal növelte külpiazi eladásait. Az ipar január–áprilisi belföldi értékesítése 5,7%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A feldolgozóipari termelés egytizedét képviselő élelmiszer, ital és dohány gyártása 3,9%-kal maradt el az előző évitől. Az ágazatok közül a legnagyobb mértékben, 12,6%-kal a textilipar, textilárú gyártása csökkent. A Németországból érkező kedvező konjunkturális impulzusok lassan hazánkban is éreztetik hatásukat. Bár áprilisban az új exportrendelések 1,6%-kal visszaestek az egy évvel korábbi szinthez képest, és csak az új belföldi megrendelések nőttek számottevően, 14,3%-kal, az összes rendelésállomány 22,4%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban, ami pozitív várakozásokra adhat okot.

Építőipar

Az építőipari termelés 2006 áprilisában munkanaptényezővel kiigazítva 2,4%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. Az építőipar 2005-ben tapasztalt rendkívül dinamikus fejlődése az év végére mérséklődött. Az épületek építésnek csökkenésében elsősorban a lakásépítések mérséklődésének hatása érezhető. Az egyéb építmények építésének évek óta tartó dinamikus növekedése 2006 elején lassult, a termelés az elmúlt hónapokban a korábban elért magas szinten ingadozik. A távolabbi kilátásokban megnövekedett a bizonytalanság, mivel a lakásvásárlás/felújítás állami támogatásainak mérséklése 2007-től várhatóan visszaveti a keresletet. Egy másik forgatókönyv szerint épp a támogatások elvonása élesíti a versenyt a lakáspiacon, ami féken tarthatja a lakásvásárlás finanszírozásának drágulását, jóllehet az előbbi lehetőség valószínűbbnek tűnik. A legnagyobb építőipari alágazat, a szerkezetkész épületek és egyéb építmények építése áprilisban 3%-kal maradt el az egy évvel korábbi magas bázistól. Az épületek építésének volumene áprilisban 7,5%-kal, évkezdettől 2,3%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. Az építőipari vállalkozások hó végi szerződésállománya 4,8%-kal magasabb a 2005. áprilisánál. Ezen belül az épületek szerződésállománya 34,7%-kal emelkedett, az egyéb építményeké viszont 4,4%-kal csökkent.

Beruházás

Változatlanul élénk beruházási kedv jellemzi a gazdaságot. A beruházások volumene az első negyedévben 9,7%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva, ezen belül az építési beruházások 16,4%-kal, a gép- és berendezés beruházások 3,7%-kal nőttek. A beruházások teljesítményértékének emelkedését elsősorban a szállítási, raktározási, posta és távközlési nemzetgazdasági ág 52,1%-os növekedése okozta, melynek jelentős részét az autópálya- és egyéb

útépítések jelentették. A kisebb súlyt képviselő nemzetgazdasági ágak közül kiemelkedő a közigazgatás beruházása (46,1%), aminek a nagyarányú növekedéséhez a dunai árvízvédelmi beruházások is hozzájárultak. A kereskedelem 13,4%-os volt a bővülés, melyhez a nagy üzletláncok beruházásai járultak hozzá.

Nőtt a külkereskedelmi mérleg hiánya

2006 első negyedévében előzetes adatok szerint a kivitel volumene 18, a behozatalé pedig 15%-kal haladta meg az egy évvel ezelőtti szintet. A negyedév egészére a külkereskedelmi mérleg hiánya 163 milliárd forintot tett ki, 37 milliárd forinttal többet, mint egy évvel korábban. A márciusi növekedés legfontosabb tényezőit exportban a közúti gépjárművek, gépjárműmotorok és televíziókészülékek, importban pedig az exportcélú forgalom és az energiahordozók mellett a Grippen vadászrepülőgépek beérkezése jelentette. Az import forintárszintje az inflációt jelentősen meghaladva 7%-kal, az exporté 4%-kal nőtt, s így a cserearány közel 3%-kal romlott. A kormány várható megszorító intézkedései következtében a forint árfolyam erősödő volatilitására, az árfolyam gyengülésére lehet számítani a következő félévben, ami növekvő árfolyamkockázatot jelent az importőrök számára.

Kereskedelmi szálláshelyek

2006 első négy hónapjában a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma 1%-kal csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva. A kereskedelmi szálláshelyek szállásdíjbevétele ugyanakkor 10%-kal nőtt. Az Európai Unió országaiból érkezett vendégek 9%-kal kevesebb éjszakát töltöttek el a szálláshelyeken, mint 2005. január–áprilisban. Számottevő növekedés figyelhető meg a Görögországból, Kínából, Ciprusról, Oroszországból, Ukrajnából, Törökországból és Litvániából érkező állampolgárok vendégéjszakáinak számában.

Foglalkoztatottság és munkanélküliség

A 2006. február–áprilisi időszakban 33 ezer fővel dolgoztak többen, mint egy évvel korábban, a munkanélküliek száma 18 ezerrel haladta meg az előző év azonos időszakit. A foglalkoztatottak száma 3 millió 908 ezer, a munkanélkülieké 319 ezer fő volt, ami 7,5%-os munkanélküliségi rátát jelent. A 2006. február–áprilisi időszakban átlagosan a 15–74 éves népesség 54,7%-a jelent meg a munkaerőpiacon. A munkanélküliek 45,3%-a egy éve vagy annál régebben keresett állást, ez közel megegyezik a 2005. évi adattal. A munkanélküliség átlagos időtartama 16,3 hónapnak felelt meg.

Forrás: KSH, MNB, Handelsblatt, Világgazdaság, ifo

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:

MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2006/május, Budapest

Amennyiben a leírtakkal kapcsolatban kérdései lennének, kérjük írja meg nekünk a gvi@gvi.hu címre.

